

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 511/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Odškodnenie, s. r. o., Radlinského 1716, Dolný Kubín, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária VASIL, ŠIMONOVICĎ & partners, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Vasil', vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 29/2015 a jeho rozsudkom z 19. apríla 2016 vo výroku o náhrade trov (prvostupňového) konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Odškodnenie, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Odškodnenie, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 29/2015

a jeho rozsudkom z 19. apríla 2016 vo výroku o náhrade trov (prvostupňového) konania (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka, v právnom postavení žalobkyne v konaní o zaplatenie 165 eur s príslušenstvom, bola účastníčkou konania vedeného na Okresnom súde Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 85/2014 a následne v dôsledku podaného odvolania na krajskom súde pod sp. zn. 6 Co 29/2015.

V úvode sťažnosti sťažovateľka poukazuje na skutkové okolnosti posudzovanej veci a uvádza, že „... vo veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 10 Ro 52/2014 a 8 C 85/2014 sa žalobca - sťažovateľ... doručenu žalobou domáhal voči žalovanému... zaplatenia sumy 165 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Suma 165 eur predstavovala nezákonne odpočítanú spoluúčasť uskutočnenú žalovaným na základe dopravnej nehody, účastníkom ktorej bol sťažovateľ.“

Okresný súd Michalovce vydal v konaní vedenom ním pod sp. zn. 10 Ro 52/2014 dňa 10.03.2014 Platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 165,- EUR... spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 165,- EUR od 21.09.2013 do zaplatenia a tiež priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v celkovej výške 75,64 EUR.

Voči predmetnému platobnému rozkazu podal žalovaný odpor zo dňa 25.03.2014, doručený Okresnému súdu Michalovce dňa 31.03.2014. V nadväzujúcom súdnom konaní vedenom Okresným súdom Michalovce pod sp. zn. 8 C 85/2014 vyhlásil konajúci súd dňa 29.04.2014 Rozsudok, ktorým zaviazal žalovaného na zaplatenie sťažovateľovi sumy vo výške 165,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne zo sumy 165,- EUR od 21.09.2013 do zaplatenia a zároveň priznal sťažovateľovi náhradu trov konania v celkovej výške 660,01 EUR pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 16,50 EUR a trov právneho zastúpenia vo výške 643,51 EUR. Súčasťou priznaných trov právneho zastúpenia, bola s ohľadom na § 15 písm. b) a § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z. z., tiež náhrada za stratu času stráveného cestou na súdne pojednávanie z Košíc do Michaloviec a späť dňa 24.06.2014 vo výške 53,60 EUR... dňa 28.07.2014 vo výške 53,60 EUR... dňa 19.09.2014 vo výške 53,60 EUR a... dňa 29.09.2014 vo výške 53,60 EUR.

Voči uvedenému rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 29.04.2014 sp. zn. 8 C 85/2014 podal žalovaný dňa 07.11.2014 odvolanie zo dňa 07.11.2014, ktorým žiadal aby Krajský súd Košice zrušil rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 29.09.2014 sp. zn. 8C/85/2014 a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Okrem toho uvedeným odvolaním žiadal žalovaný, aby Krajský súd Košice rozsudok Okresného súdu Michalovce o trovách konania sp. zn. 8 C 85/2014 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Michalovce na ďalšie konanie, a to z dôvodu, že trovy konania sú podľa žalovaného neprimerane vysoké voči sťažovateľom uplatňovanej pohľadávke.

Dňa 19.04.2014 bol vyhlásený rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co 29/2015, ktorým Krajský súd v Košiciach potvrdil rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 8 C 85/2014 okrem výroku o náhrade trov konania, ktorý zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 16,50 EUR titulom zaplateného súdneho poplatku a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 386,23 EUR. Predmetný rozsudok Krajského súdu v Košiciach nadobudol právoplatnosť dňa 04.05.2016.“.

3. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd napadnutým rozhodnutím, ktorým zmenil rozhodnutie okresného súdu sp. zn. 8 C 85/2014 z 29. septembra 2014 vo výroku o náhrade trov konania, „... porušil základné právo sťažovateľa na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a tiež základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

Ako ďalej sťažovateľka uvádza, „... Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd sťažovateľovi nepriznal náhradu za stratu času stráveného cestou na vyššie uvedené súdne pojednávania a späť do miesta sídla kancelárie, a to z dôvodu, že súdnych pojednávani, v súvislosti s ktorými sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu náhradu za stratu času uplatňoval, sa nezúčastnil advokát, ale advokátski koncipienti.

Krajský súd v Košiciach toto svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že účelom citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. je poskytnutie určitej kompenzácie za to, že advokát z objektívnych dôvodov nemôže poskytovať právne služby, pretože v danom čase sa premiestňuje z miesta svojho sídla do miesta poskytovania právnej služby. Ako súd ďalej konštatoval, náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta, pretože iba v prípade

poskytovania právnej služby osobne advokátom je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorú nemôže poskytovať (inú) právnu službu. Nakoľko sa predmetných súdnych pojednávaní zúčastnili advokátski koncipienti, neboli podľa názoru Krajského súdu v Košiciach dané žiadne dôvody, pre ktoré by právny zástupca JUDr. Martin Vasil' nemohol poskytovať inú právnu službu, a teda niet dôvodu pre kompenzáciu, spočívajúcu v náhrade za stratu času právneho zástupcu.

S názorom konajúceho súdu nie je možné súhlasiť, pričom máme za to, že ide o nesprávny, príliš formalistický a reštriktívny výklad ustanovenia § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorý nie je možné akceptovať a ktorý zasahuje do základných práv sťažovateľa.“.

4. Poukazujúc sa rozdielnu rozhodovaciu prax všeobecných súdov týkajúcu sa priznávania/nepriznávania náhrady za stratu času pri úkonoch advokátskeho koncipienta, sťažovateľka zastáva názor, že advokátsky koncipient, ktorý sa presúva na úkon mimo sídla advokátskej kancelárie, rovnako ako advokát nemôže poskytovať právne služby klientom advokáta. Z časového hľadiska je advokátsky koncipient rovnako limitovaný ako advokát. Názor prezentovaný odporcom postihuje v konečnom dôsledku samotného klienta advokáta a zasahuje do jeho základných práv.

Sťažovateľka následne zastáva názor, že takýto príliš reštriktívny a formalistický výklad ustanovenia § 17 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov by vo viacerých prípadoch nútil klientov, teda osoby domáhajúce sa ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, pri svojom rozhodovaní v rámci výberu právneho zástupcu zohľadňovať ekonomickú otázku, ktorá by prevýšila otázku kvality poskytnutých právnych služieb, skúseností či špecializácie advokátov.

5. Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby sťažnosť prijal na ďalšie konanie a následne rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jej práv (bod 1) napadnutým rozhodnutím krajského súdu vo výroku o náhrade trov konania, napadnuté

rozhodnutie krajského súdu v predmetnej časti zruší, vec vráti na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná úhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu vo výroku o náhrade trov (prvostupňového) konania došlo zo strany krajského súdu k porušeniu sťažovateľkou označených práv zaručených ústavou, ako aj dohovorom (bod 1).

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

11. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

V nadväznosti na namietané porušenie základných práv sťažovateľky zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila navrhovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť

porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu teda nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľkou odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

13. Ústavný súd argumentáciu krajského súdu v napadnutom rozhodnutí nepovažuje za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú a vo svetle všetkých konkrétnych skutočností, na ktoré sťažovateľka v sťažnosti poukázala, sa nejaví táto argumentácia ani ako ústavne neutržateľná.

14. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajský súd konštatoval:

„Čiastočne dôvodné je však odvolanie žalovaného čo do výroku o jeho povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania, pretože aj keď súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie správneho právneho predpisu, t. j. § 142 ods. 1 OSP, toto nesprávne interpretoval na prejednávajúcu vec, ak priznal žalobcovi aj náhradu za stratu času vo výške 4 x 53,60 € a daň z pridanej hodnoty z tejto náhrady.

Advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu za stratu času (§ 15 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

Pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť, patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške 1/60-tiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu (§ 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

V prejednávanej veci právny zástupca žalobcu účtoval náhradu za stratu času za čas strávený cestou z miesta sídla advokátskej kancelárie v Košiciach do miesta pojednávania v Michalovciach a späť za cesty na pojednávania dňa 24.6.2014, 28.7.2014, 19.9.2014 a 29.9.2014 v celkovej výške 214,40 €, ktorých sa však nezúčastnil osobne právny zástupca žalobcu JUDr. Martin Vasil', ale advokátski koncipienti [REDACTED] a [REDACTED].

Účelom citovaného ustanovenia § 17 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. je poskytnutie určitej kompenzácie za to, že advokát z objektívnych dôvodov nemôže poskytovať právnu službu, pretože v danom čase sa premiestňuje z miesta svojho sídla do miesta poskytovania právnej služby.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že náhrada za stratu času je výlučne viazaná na advokáta, pretože iba v prípade poskytovania právnej služby osobne advokátom je splnená podmienka existujúceho objektívneho dôvodu, pre ktorý nemôže poskytovať (inú) právnu službu.

V prejednávanej veci na pojednávaní dňa 24.6.2014, 28.7.2014, 19.9.2014 a 29.9.2014 sa zúčastnili advokátski koncipienti, a teda neboli tu žiadne dôvody, pre ktoré by právny zástupca JUDr. Martin Vasil' nemohol poskytovať inú právnu službu, a teda niet dôvodu pre kompenzáciu, spočívajúcu v náhrade za stratu času právneho zástupcu. V čase týchto pojednávaní právny zástupca mohol poskytovať inú právnu službu, a preto mu náhrada za stratu času nepatrí.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd právnenému zástupcovi žalobcu nepriznal náhradu za stratu času vo výške 214,14 eur, ani DPH 20 % z tejto náhrady.

Pokiaľ ide o ostatné súdom prvého stupňa priznané trovy právneho zastúpenia, vzhľadom na úspech žalobcu vo veci patrí mu náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie jeho práva, a preto odvolací súd posudzoval, či ostatné trovy konania boli účelne vynaložené.

Účelnosť vynaložených trov je potrebné posudzovať individuálne v každej veci. Pritom vynaložené trovy účastníka konania musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo, ako v tomto prípade, procesná obrana proti takémuto nároku.

Odvolací súd v danom prípade je toho názoru, že úkony právnej služby zástupcu žalobcu v konaní prispeli k procesnému úspechu žalobcu v konaní boli vykonané efektívne a v príčinnej súvislosti so zamietnutím žaloby súdom prvého stupňa, preto žalobcovi patrí ich náhrada v rozsahu, ako boli zmenené odvolacím súdom.

K odvolacej námietke žalovaného o aplikovaní § 150 ods. 2 O. s. p. odvolací súd uvádza nasledovné:

Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (§ 150 ods. 2 O. s. p.).

V ust. § 150 ods. 2 O. s. p. je zakotvené moderačné právo súdu, ktoré ho oprávňuje v drobných sporoch trovy konania účastníka znížiť alebo mu ich vôbec nepriznať, ak sú tieto neprimerané voči pohľadávke. Aplikácia tohto práva prichádza do úvahy tak proti žalobcovi, ako aj proti žalovanému podľa toho, ktorý z nich by mal nárok na náhradu trov konania. Musí však byť splnená podmienka, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke a že ide o drobný spor. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, zákon neustanovuje. Záver, že ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, je výsledkom voľnej úvahy súdu v prejednávanom prípade. Tak isto je ponechané na voľnú úvahu súdu, či trovy zníži alebo ich vôbec neprizná. Jediným kritériom však ani v tomto prípade nie je porovnanie výšky uplatnených trov vo vzťahu k pohľadávke. Povinnosťou súdu je vždy prihliadať aj na charakter uplatnenej pohľadávky, na okolnosti, ktoré žalobcu viedli k uplatneniu práva na súde, na postoj účastníka a tiež na okolnosti

poskytnutia právnej pomoci. Súd nemôže nepriznať nárok na náhradu trov konania iba na základe všeobecného zdôvodnenia, že výška trov právneho zastúpenia je neprimeraná voči výške pohľadávky bez zohľadnenia vyššie uvedených kritérií. Pokiaľ teda súd pristúpi k nepriznaniu alebo zníženiu náhrady trov konania, jeho rozhodnutie musí byť vždy odôvodnené a legitímne.

Toto ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou ponechávajúcou na zvážení súdu, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané, resp. čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Ide teda o také ustanovenie, ktoré dáva relatívne široké medze pre sudcovské uváženie, respektíve sudcovský zmysel pre spravodlivosť.

V prejednávanej veci ide o poskytnutie právnej pomoci v individuálnom spore na základe individuálneho plnomocenstva, a teda okolnosti poskytovania právnej pomoci nie sú totožné ako v prípade podávaných hromadných žalôb, kde sa zastupovanie spravidla vykonáva za paušálnu odmenu. Žalovaný mimosúdne nebol ochotný uspokojiť nárok žalobcu, tento svoj postoj nezmenil ani v priebehu prvostupňového konania a napriek Stanovisku občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3.6.2014 Cpj 5/2014, ktoré už bolo uverejnené v Zbierke stanovísk NS a súdov v SR v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, podal odvolanie proti rozsudku a trval na stanovisku, že vymrštenie kameňa nie je okolnosťou, ktorá má pôvod v prevádzke, čo vylučuje zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla u neho poisteného. Za danej situácie žalobca nemal inú možnosť, než domáhať sa svojho nároku na súde, využil svoje právo na právnu pomoc v konaní pred súdom, pričom úkony právnej služby jeho právneho zástupcu viedli k úspechu žalobcu v spore, preto trovy spojené s týmito úkonmi, okrem náhrady za stratu času, sú nepochybne účelne vynaloženými na uplatnenie jeho práv.

Odvolací súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody využitia moderačného práva zakotveného v § 150 ods. 2 O. s. p. a vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj na okolnosti poskytnutia právnej pomoci by bola aplikácia tohto moderačného práva vo vzťahu k žalobcovi nespravodlivá.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania v zmysle ust. § 220 ods. 1 O. s. p. tak, že priznal žalobcovi náhradu trov (prvostupňového) konania, pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku vo výške

16,50 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 386,23 €. Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za 8 úkonov právnej služby po 16,60 eur v zmysle § 10 ods. 1 a 13 a ods. 1 písm. a/,c/,d/ vyhl. č. 655/2004 Z. z., ako sú tieto úkony špecifikované v odôvodnení napadnutého rozsudku, z režijného paušálu za každý z týchto úkonov po 8,04 € v zmysle ust. § 16 ods. 3 cit. vyhl., z náhrady za spotrebované pohonné hmoty za cesty z Košíc do Michaloviec a späť na pojednávania dňa 24.6.2014 vo výške 9,45 € a dňa 28.7.2014, 19.9.2014 a 29.9.2014 po 9,15 € v zmysle špecifikácie týchto náhrad uvedenej v odôvodnení rozsudku a zo základnej náhrady vo výške 0,183 € za 1 km jazdy pri každej z vyššie uvedených ciest po 21,96 € v zmysle § 15 a vyhl. č. 655/2004 Z. z.. Spolu trovy právneho zastúpenia takto predstavujú 321,86 € a po pripočítaní 20 % DPH tieto predstavujú 386,23 €.“

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Navyše ani názor kontroverzný, s ktorým možno aj nesúhlasiť, ak je riadne odôvodnený, nemá intenzitu ústavného porušenia. Ústavný súd v danej veci nemá teda žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie právnych a skutkových záverov tohto súdu, ktoré sú podrobne opísané na s. 11 až s. 14 v napadnutom rozhodnutí.

Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania vecne správne a náležite odôvodnené.

16. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa, že v iných prípadoch týkajúcich sa obdobnej problematiky použili všeobecné súdy rozdielnu interpretáciu všeobecne záväzných právnych predpisov, ústavný súd zastáva názor, že nie je úlohou ústavného súdu zjednocovať rozhodovacia prax všeobecných súdov, lebo zjednocovanie rozhodovacej praxe je vecou odvolacích súdov, resp. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 199/07, I. ÚS 235/07). Uvedený názor platí o to viac, ak predmetom ústavnej

sťažnosti je posúdenie bagatelnej veci, ktorý sa navyše netýka rozhodnutia vo veci samej, ale náhrady trov konania (obdobne I. ÚS 157/08).

17. V súvislosti so sťažovateľkou napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd zároveň konštatuje, že predmetom konania o sťažnosti sťažovateľky je preskúmanie rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 29/2015 z 19. apríla 2016 vo výroku o náhrade trov konania, ktorým krajský súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 85/2014 z 29. septembra 2014 tak, že žalovaného zaviazal na úhradu náhrady trov konania vo výške 16,50 € z titulu zaplateného súdneho poplatku a na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 386,23 €, všetko k rukám právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Hoci krajský súd v napadnutom rozhodnutí moderačné právo súdu pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle toho času platného a účinného ustanovenia § 150 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na okolnosti prípadu, ako aj na okolnosti poskytnutia právnej pomoci nevyužil, rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 85/2014 z 29. septembra 2014 zmenil vo výroku o náhrade trov konania tak, že súdom priznanú náhradu trov konania v prípade náhrady trov právneho zastúpenia znížil zo sumy 643,51 eur na sumu 386,23 eur vrátane DPH.

Rozdiel medzi pôvodnou a krajským súdom (zmenovým výrokom napadnutého rozhodnutia, pozn.) priznanou krátenou a sťažovateľkou (ústavnou sťažnosťou, pozn.) spochybňovanou výškou náhrady trov právneho zastúpenia, a teda i predmet konania na ústavnom súde predstavuje sumu 257,28 eur (rozdiel medzi sumou 643,51 eur a 386,23 eur, pozn.).

18. V nadväznosti na uvedenú skutočnosť ústavný súd poukazuje na dikciu ustanovenia § 422 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), z ktorého okrem iného vyplýva, že dovolanie nie je prípustné, ak napadnutý výrok súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany, ak napadnutý výrok o peňažnom plnení neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy. Na príslušenstvo pohľadávky sa ani v jednom prípade neprihliada. Dovolanie tiež nie je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, ak je predmetom dovolania len

príslušenstvo pohľadávky a jeho výška neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. dvojnásobok minimálnej mzdy v sporoch s ochranou slabšej strany.

Aj v novej právnej úprave Civilného sporového poriadku je teda zavedené kritérium hodnoty sporu, tzv. bagateľný cenzus. Táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagateľnú (pozri napr. IV. ÚS 358/08 alebo IV. ÚS 717/2013).

19. Ústavný súd už vyslovil právny názor, podľa ktorého ak platná a účinná právna úprava vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľovi len v celkom výnimočných prípadoch, a to v prípade, ak sťažnosť signalizuje, že k zásahu do základných práv alebo slobôd došlo v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (napr. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, II. ÚS 757/2014).

20. Ústavný súd v závere taktiež poznamenáva, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

Splnomocnenie doručené sťažovateľkou spolu s ústavnou sťažnosťou vykazovalo i vadu neurčitosti, keďže v ňom nebolo vymedzené, akej veci sa (v konaní pred ústavným súdom) týka, a teda bol tu daný dôvod i na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrhom na zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu v časti o náhrade trov konania a vrátenie vecí na ďalšie konanie, ako i návrhom na priznanie trov konania) už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016